

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadókivételben átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 c
 Helyben kassza kerébe:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 c
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétig és
 kassza utáni napok kivételével

Beosztás és kiadókivétel:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kassza visszatér
 vagy megérkezése nem vállalunk.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadókivételben intenzív.

Egyes adatok ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, febr. 24.

Politikai erkölcsök.

(—a.) Mikor e sorokat írjuk, nem tudjuk még, mi lesz a kimenetele annak a politikai küzdelemnek, a mely Nagyvárad szomszédságában, Magyar-Csékn folyik a Fassie Tódor halálával gazdátlaná vált mandátumért. Csaknem négyezer választó van a kerületben, talán egész éjszaka eltart a szavazás, melynek kimenetele az egyik jelölt visszalépése után is kétes. De máris bőségesen merültek fel olyan dolgok, a melyeket szóvá kell tenni e helyen s a melyek nagyon szomorú világot vetnek politikai erkölcsünkre.

Egyik feltűnő momentuma volt a csekei választásnak, hogy még el sem temették a volt képviselőt, máris kint járt és saját érdekében akciózt kezdett a kerületben az egyik jelölt. Nem a nép jelölte, nem is lakik ott a nép között, nem is ismeri annak nyelvét és mindennek daczára fellép és pajtáskodás és más különféle kortes-eszközök igénybe vételével jelölteti magát.

Ezelőtt nem ez volt a szokás Magyarországon. Hanem körülnéztek a kerület vezető, irányít adó emberei és a kit legkiválóbbnak, legérdemesebbnek tartottak maguk közül, felkérték azt, fogadja el polgártársainak, kik ismerik és méltányolják őt, tehetségeit és érdemeit, fogadja el polgártársainak önkényét nyilvánuló bizalmát.

Vagy ha maguk között nem találtak arra való kiváló, érdemes embert, vagy

az illető szerényen kitért a megtiszteltetés elől, vagy magasabb érdekek úgy kívánták, körül néztek széles e hazában a kiváló országos celebritások között és azok között kerestek alkalmas jelöltet. A mandátumra kerestek jelöltet, nem a jelöltek kerestek mandátumot.

Ujabbán már ez a szokás nálunk, de arra még alig volt eset, hogy valaki, a kerületben ismeretlen léteire saját maga mellett csináljon hangulatot akkor, mikor a volt képviselőt még el sem temették.

Másik feltűnő momentum volt a volt függetlenségi jelölt visszalépése. Ez a jelölt szerepelt már az 1901. októberi választáson mint boldogult Fassie ellenjelöltje. E kerületben, a hol függetlenségi jelölt azelőtt nem volt, olyan tekintélyes pártot hozott össze, hogy majd megbuktatta a kormány jelöltjét, kit azelőtt egyhangulag választottak meg. A választást kérvénnyel is megtámadta, de olyan pontosan számította ki a petíció benyújtásának határidejét, hogy egy nappal elkésett.

Szegény Fassie, kit a petíció nagyon megszorogatót volna, megkönnyebbedett lélekkel vette tudomásul az elkésve érkezett petíciót. Ez a jelölt csütörtökön lejött Budapestről, nagy igyekezettel, még nagyobb ambícióval fogott hozzá a korteshadjáráthoz — — — s mielőtt programbeszédet tartott volna, visszalépett.

Miért tette? Rejtély mai napig is. Elfelejtette választóit felvilágosítani visszalépése okairól. Ez is jellemző tükröképe politikai erkölcsünkre.

De van még több is.

Azt a szabadelvű jelöltet, a ki legkorábban lépett fel, — nem fogadta el hivatalos jelöltnek a kormánypárt. Ő azonban tovább is jelölt maradt, folytatta fáradhatatlanul kortesutját faluról falura. És mikor már egy félnapig szavaztak a választók, ő reá is leszavazolt száznál több ember, — akkor ott a választás színhelyén kijelenti az elnök előtt, hogy visszalép a jelöltségtől.

Innét Nagy-Váradról nem lehet e pillanatban ellenőrizni az ezen második és szenzációsabb visszalépésről keringő hírek hitelreméltó voltát. De már akkor, amikor nem fogadták őt el hivatalos jelöltnek, már akkor rebesgették, hogy átmege az ellenzék soraiba. Most meg egyik különkiadású krajczáros ujság hirdeti, hogy jutalmul és vigasztalásul Kossuth Ferencz odaigérte neki a csikszentmártoni kerület függetlenségi jelöltséget.

Mi igaz belőle? — nem tudjuk, de hogy ez a szabadelvű jelölt a függetlenségi jelölt javára lépett vissza, azt az a körülmény árulja el, hogy hivei, mint a telefon jelentések hirdetik, a függetlenségi zászló alá sorakoztak s e pártjelöltjére adják le voksukat.

A mostani politikai erkölcsök e szomorú s eddig hallatlan tünetét jellemzően egészíti ki az a szörnyű korteskedés, ami e kerületben három hét óta folyik. Mende-mondákra nem adunk, azt azonban hivatalosan lehet konstatálni, hogy három hét óta nincs inséges ember a kerületben, melynek vidékén nem régiben még olyan inség uralkodott, hogy Bartha interpellációjára a kormány is meghatva sietett az inségeseken segíteni.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A drámapályázat.

Írta: Alfred Cavoret.

A színház igazgatója izgatottan járt fel s alá a szobájában. A lehető legmogorvább hangulatban volt. Semmi sem volt az inyére. A naivát korholta, hogy a legutolsó szerepében nagyon fiatal volt, a komikusnak komoly erkölcsi prédikációt tartott, amiért mindmelyekben súlydát bele az előlegekbe, amit a világ egyetlen direktora sem bírhat ki és leszidta a titkár is, hogy a klasszikus darabok díszleteit olyan pazarul állította ki és annyi pénzt pocskólt megint rájuk.

— Ez nem megy így tovább, a pénztári kimutatások egyre soványabbak lesznek — jajgatott a jól táplált direktor.

— Ön tuloz — vetette közbe a kissé flegmatikus titkár.

— Tu-u-uzok? Nem vagyok én a komikusunk! — dühösködött a színház temperamentumos feje. — A ciklus, amelytől annyit vártunk, éppenséggel nem megy, a hálás karzat üres s a lapok nem veszik komolyan igyekezetünket. Ez nem volna éppen baj, csak a hálás karzat telnék meg.

A nyugodt természetű titkár helybenhagyólag bölintott nagy fejével.

— Sőt, mit szól hozzá — folytatta panasztát a direktor — még az új darabnak sincsenek kedvelői! Hihetetlen! Pedig a szerelmek ugyancsak tanulhatnak belőle. Egyik házasságtörés a másikat éri benne. Ha már az egyenesen Párisból érkező erkölcselenség sem vonz, akkor egyszerűen be kell csukni a bódét, mi?

A titkár helybenhagyólag bölintott nagy fejével, Azonkívül letette a tollat, ami annyit akart jelenteni, hogy teljesen egy véleményen van a gazdájával.

— Persze, ön egy szót sem szól. Önnek soha sincs véleménye. Ez is álláspont! De ez nem túlságosan ideális, mert ezenközben a nagyon végre eluszik... Igen... eluszik. Sejtelmé sincs önnek arról, hogy mennyit fizetünk rá az utolsó két hónapban a művésztet? Azaz, hogy sejtelmé van önnek erről, mert hiszen ön könnyvel el a dolgot a legnagyobb lelkinyugalommal! Egy ház ment rá megint, egy háromemeletes ház. Uristen, ha nem volnának ilyen kedves rokonaink, s nem örökölnék valamit minden félesztendőben, no akkor ugyan szépen volnánk a mi világot jelentő deszkáinkkal.

— Igaz a, igazgató ur, egy gyászjelentés jött megint, itt van s könnyedén fölállott a titkár.

Az örökösön öröklő férfit gyors kézzel nyugodtan nyult a feketeszegélyes papirosért.

— Semmi, semmi — dühöngte. — Egy nagybácsi, akitől már rég kiszedtem az örökségemet.

— Ilyen az élet — felelte gépies részvétellel az iroda flegmatikus szelleme — mindig azok halnak meg, akiknek a halálára semmi szükség nincsen.

— Jó, jó, ezeket az aforizmákat hagyja csak a háziköltőknek. Nem hiszem ugyanis, hogy az ön aranymondásaival ki lehessen egyenliten a d ferenziákat. Ezt ön sem hiszi? Micsoda? Hát mégis mondott végre valamit?!

— Nem! — hangzott el kurtán a titkár válasza, aki ezuttal ilyen határozott véleménynyel állott elő.

— Mivel ma amugy is álmatlan éjszakám lesz, törni fogom majd a fejemet a dolgon. Hiszen csak valami mentő eszmére van szükség. Isten önnel!

A titkár nyugodtan felállott és meghajolt. Az elkényeztetett direktornak alapjában véve igaza volt. Minden erőfeszítése hiábavalónak bizonyult. A szerelem a házasságban — című enyhe probléma-dráma nem vonzotta sem a házast, sem a házastulandó közönséget, pedig melodramai kísérettel kiegyenlítő a vége. Egy vigjáték — a német humor régiségeinek gyűjteménye, a szórakozó világ csak egy kis

Az a segítség — mely tulajdonképen Belényes vidékének jutott — helyén volt, de ilyen csékei »segítség«-ből nem kérünk, mert — ha maradt még valami a politikai erkölcsökből, az is elpusztul miatta.

A magyar-csékei képviselő-választás.

Óriási izgatottság mellett ejtették meg tegnap Magyar-Csékén a képviselőválasztást.

A hetek óta tartott korteskedés nemcsak felkeltette a választók érdeklődését, hanem felizgatta a szavazókat.

A 48-as függetlenségi párt csak az utóbbi napokban bontott zászlót, de a fővárosból leutazott képviselők és különösen a belényesi kortesek nagyon megdölgözték ily rövid idő alatt az egyes községeket.

Dr. Dési Géza már hetek óta járta a kerületet, s nem sajnált óriási áldozatot hozni, mégis az tűnt ki, hogy pártja alig van, s így jónak látta visszalépni.

A választásról, amely benyult az éjszakába, a következő tudósítást adjuk:

Tegnap, kedden hajnalban már tömegesen gyűltek a kocsi Magyar-Csékén; mind meg-rakva választókkal.

A peczeszöllősi és peczeszentmártoni választókat Korda Andor és Venter Jenő hozták Magyar-Csékére.

Óriási hangyabolyhoz hasonlít most Magyar-Cséke; az utcák el vannak lepve, s erős csendőrrjáratok czirkálnak, s csak fokozzák az izgatottságot, amely már a szavazás kezdetén igen magas fokon volt.

Jancsó Dezső, a választási elnök már reggel 6 óra előtt felállította a katonaságot.

A szavazás két helyen történt. Az első szavazatszedő küldöttség elnöke Jancsó Dezső, jegyzője Klósz Antal; a II. szavazatszedő küldöttség elnöke, ki egyszersmind helyettes választási elnök, jegyzője Kolbái Mihály. Helyettes szavazatszedő elnökök: Vertán Zoltán és Papp Vazul, helyettes jegyzők: Popa Mihály és Barna Géza.

Reggel 8 órakor Jancsó Dezső választási elnök megjelent a választásnál, s konstatalja, hogy a választók szabályszerűen három jelöltet neveztek meg. A szabadelvű párt jelöltje Papp

János, a 48-as párt pedig dr. Adorján Emil; azonkívül még jelölte 10 választó dr. Dési Géza nagyváradi ügyvédet.

A szavazás fél 9 órától egész rendben történt.

Az I. küldöttségél Magyar-Cséke, a II. küldöttségél pedig Petrász község adta le legelőbb szavazatait.

Délelőtt 10 órakor így állott a szavazatok aránya:

Adorján Emil	96.
Papp János	76.
Dési Géza	80.

Izsonyu kavargás volt már ekkor. Szokoly Tamás és az orsz. képviselők nagy buzgalmat fejtenek ki dr. Adorján érdekében, míg Papp János érdekében Szöllőssy Ferencz főszolgabíró, dr. Hoványi Géza, Korda Andor és Venter Jenő fejtenek ki nagy erőt.

Ebből természetesen sok összetűzés keletkezett. Egy alkalommal a főszolgabíró rátámadt Szokoly Tamásra, amiért a választókkal állandóan érintkezett. A támadást Szokoly visszaadta, mire Szöllőssy Ferencz főszolgabíró Szokoly Tamás elfogatását rendelte el.

A budapesti képviselők azonban közbeléptek Jancsó Dezső elnökél, aki azonnal leparancsolta a főszolgabíró rendelkezéseit. Ebből a kellemetlen incidensből kifolyólag a szavazást 10 perczre felfüggesztette.

Délelőtt 11 óra tájban volt:

Papp Jánosnak	238,
Dési Gézának	89,
Adorján Emilnek	106

szavazata. Ezután mindig változott a szavazatok aránya, hol Papp János, hol pedig Adorján Emil volt előnyben, amint egyik, vagy másik párthoz tartozó község adta le szavazatát.

Délután 1 óra tájban dr. Dési Géza érintkezésbe lépett az Adorján párttal, s dr. Dési visszalépett a jelöltégtől.

A választási terembe lépett, s a következőkép tudatta visszalépését.

— Tekintetes elnök ur, a jelöltségtől visszalépek.

Ezután tehát csak két jelöltre történt a szavazás.

Hír szerint dr. Dési Géza ígéretet nyert a függetlenségi képviselőktől és Kossuth Ferencztől arra, hogy a legközelebb megüresedő kerületben a párt támogatásával jelölni fogják.

Délután 4 órakor az I. küldöttségél Rossia, a II. küldöttségél Nánhegyes szavazott. Ekkor így álltak a szavazatok:

Papp János	415
Adorján Emil	311

Később rohamosan nőtt a függetlenségi

szavazatok száma. (1 óra tájban már Adorjának volt több szavazata; de ez csak rövid ideig tartott, mert Papp János csakhamar ismét vezetett s ezen előnyét mindvégig meg is tartotta.

Este 7 órakor:

Papp János	652
Adorján Emil	417

Ugyanezen számok közlésével egyidejűleg azt jelentik telefonon, hogy Papp János megválasztása biztos.

Éjjel 11 órakor a szavazatok aránya:

Adorján Emil dr.:	543
Papp János:	920

Papp János megválasztása most már bizonyos. Még hátra van 15 kisebb falu, ezek körülbelül éjjelig leszavaznak. De legkésőbb éjjel után egy órára kintük a zárórát.

Az eddigi arányból következtetve már nagyobb változás nem várható, s Papp Jánost körülbelül 400 szótöbbséggel megválasztják.

A trónörökös és a miniszterelnök.

Beavatott politikai körökben — mint a Keleti Ertesítő jelenti — érdekes politikai eseménynyel hozzák kapcsolatba a magyar kormányelnök vasárnapi bécsi utazását.

A múlt év folyamán Ferencz Ferdinánd főherceg gróf Zichy Jánost szemelte ki kísérfője gyanánt ösmeretes oroszországi utazásához. Politikai körökben a főherceg választása visszatetszést keltett és Széll Kálmán miniszterelnök egy ezen ügyben hozzáintézett interpellációra adott válaszában szintén hibáztatta a főherceg választását.

A magyar kormányelnök és Ferencz Ferdinánd főherceg között ez eset óta bizonyos elhidegtülés állott be. Csak a kiegyezés megkötése előtt, december 31-én tartott koronatanácson találkoztak, amely természetesen elkerülhetetlen volt. A főherceg tovább is fenntartotta nehezitelését, melyet igazol ama körülmény, hogy a magyar kormányelnöknek újévi tisztelegése alkalmával nem volt otthon.

Időközben mindkét parlamentben beterjesztették és tárgyalás alá bocsájtották az unjonz-javaslatokat. Az osztrák parlamentben az ül-

töredékének a kaczagóidegeit csiklandozta. Valami erőszakos módot kellett kifundálni arra, hogy »csapatosan« csábítsák be a közönséget a színházba. Ekkor ama megszorult színházigazgatónak ugynevezett szeniális ötlete támadt. Röviden: — pályázatot irt ki.

* * *

Néhány nappal később már meg is volt választva a bírálóbizottság. A programnak ez a része a legkönnyebben sikerült. A bírálók aztán nekifeküdtek és olvastak istenigazában, mikor már rákerült a sor. Mert a kéziratok csakhamar özönlöttek szekérszámra. Megrekedt, szegényes termelésről sopánkodtak és ime a szerzők titokban előre is dolgoztak, minden bátorítás nélkül. A bírálók szobája ugyancsak különös látványt nyújtott. A földön szanaszét hevertek a mindentéle méretű postai csomagok. Az asztal tele volt frissítőkkal, citromos-vizzel, konyakkal és más italokkal. Azután olvastak és bíráltak. A legelső benszülött tehetség nem érdemelte meg, hogy a haza földjén maradjon, bizást ajánhatták nekik, hogy vándoroljanak ki olyan földre, ahol a drámai erek nem csörgegedznek. Egy »ismerős« ezt irta pályaművéhez:

»Tisztelt esküdtt uraim! A mellékelt drámát, ha csak lelkiismerettel intézik ezt a komoly ügyet, meg kell jutalmazni. Mert én a

színházat keresztül-kasul ismerem. Már vagy husz esztendeje járom a színházakat — és ott füttyültem minden valamirevaló bukáson. Es a művészeket is jól ismerem. Javarésztükkel gyakran összejövök a kocsmában, illuzióim tehát nincsenek. Drámámban a szerepek mind a színészek testére vannak szabva. Es még valamit. Kevesebb tantiémemmel is beérem, mint vetélytársaim, mert nem ebből élek, de ha az ember már annyit költött a színházra, szeretne legalább visszakapni valamit. Ha a mellékelt darab megoyeri az önök tetszését, akkor majd buzgóbban rávetem magamat a dologra.

Utóirat. Az előirt fényes butorokat az első felvonásban örömmel átengedem magánlakásomból.

Egy másik lángész, aki a hanyatló vigjárték irodalmat tehetségéhez mérten fel akarta lendíteni, a következőket tudatta:

»Uraim! Mellékelve küldök egy vigjátékokat. Hemperegni fognak. Felolvastam a kuglizóklubunkban. Mindenki hemperget, még az elsoványodott Jahnke is, aki mindig nagyon szomorú, mert az anyósa nála lakik. Pedig az örökös hurutom miatt még gyalázatosan olvastam fel az egyes szerepeket. Hanem a vége! Abban a feleségem szerepel. Azt kellene önöknek ismerniük. — Gyakran olvastam ugyanis, hogy élő modellek után kell dolgozni. A hős az én vérbeli nagybátyám; az utálatos fráternek föltétlenül hatnia kell, mert rettenetesen dühöngött, amiért be-

vettem a darabomba. Aztán találják el, melyik alak vagyok én. Változtathatnak is a darabon, mert én nem vagyok ám olyan képzelődő, mint a többi író. A kisebb hibákat javítsák ki, kérem; ritkán megyek csak a színházban akkor is csak a karzatra, onnan pedig gyakran elmulaszt egyet-mást az ember, különösen ha nincs messzelátója. Végül még arra is felhívom alázatall az urak figyelmét, hogy a helyesírásra nem fektettem valami nagy súlyt.

Ilyenek voltak a többi öszinte ömlengések is. Hatszázhuszonkilenc kézirat érkezett be. Még az utolsó napon is száz csomag érkezett idegen dilettánsoktól. A szegény bírálók nyakig voltak a munkában. A direktor dühöngött a kéziratok áradata között. Rögtön felháborodott, ha ilyesfélét olvasott: Színhely Ausztrália, közeptűt egy utazótársaság jó éppen buvárharanggal, vagy: »Első jelenet. Két jóbarát a házasságról mond élceket.« A jóindulatu szerző az élceket egészen a színészekre bizta.

Az egész nagy munka eredménytelennek mutatkozott. Akkor ráakadtak egy pályamunkára, amelynek a szerzője azt irta, hogy jutalmazzzák meg a művét, öreg ember, aki szeretne egyszer »imponálni« a családjának. És kistűt, hogy ez a szerző egy gazdag nagybács. Az első pillanatban tündödvé csóválta a fejét a gondtól sujtott direktor. Szintugy a bizottság, amely mindenben egyetértett vele. De aztán valahogy hatni kezdett a direktorra az »öregember« kérelme. A direktor gondolt

seknek egy-két meghosszabbításával harmadik olvasásban is elfogadták a javaslatokat, míg a magyar országgyűlés ellenzéki pártjai a leghatározottabb formában foglaltak ellene állást. Az ellenzéki pártok e magatartását az udvari körökben is élénk figyelemmel kísérik.

Szell Kálmán kormányelnök vasárnap kihallgatáson volt Ö Felségénél és tisztelgett Ferencz Ferdinánd főhercegnél is.

A kihallgatást a konverzió és a készfizesek kérdésével hozzák kapcsolatba, míg a főhercegnél való látogatását az elmaradt újévi tisztelgessel magyarázzák meg.

Beavatott helyen azonban azt beszélik, hogy a kormányelnök vasárnap felsőbb meghívás miatt utazott Bécsbe és ez alkalommal mindkét helyen a katonajavaslatok felőli referált, előterjesztve ama engedményeket, melyeket a kormány az ellenzéki pártoknak adna az obstrukció leszereléséért.

A nagyváradai bírák és jegyzők a fizetésrendezésről.

Nem mindenütt fogadják olyan lelkesedéssel a fizetésrendezési törvényjavaslatot, mint tanári körökben. Mindenfelől megmozdulnak a tisztviselők s felsorolva valódi vagy képzelt sérelmeiket, igyekeznek követeléseiknek érvényt szerezni.

A nagyváradai bírák és ügyészek következő javaslatokat teszik, terjedelmes indokolás kíséretében:

1. Hogy a törvényjavaslatnak visszaható erőt célzó rendelkezései mellőztessenek és mindazon állami tisztviselők, a kik magasabb fizetési osztályba sorozva nem lettek, a törvény alapján már megszerzett fizetési fokozatukban megmaradjanak.

2. A kir. ítélőtáblai bírói címmel és jellel felruházott bírók valamint a kir. főügyési helyettesi címmel és jellel felruházott kir. ügyészek a rendes ítélőtáblai bírók és főügyési helyettesek összlétszámába soroztassanak és a VI. fizetési osztály 2-ik és első fokozatába előlépjenek.

3. A kir. törvényszéki és járásbírói bírók valamint ügyészek a VII. fizetési osztályba soroztassanak.

Ha azonban ezen egyedül méltányos szabályozás teljesíthető nem lenne, az esetben

egyed. Megegyeztek, hogy egy fiatal, eddig teljesen ismeretlen tehetséget vezetnek be, s a bírák élénken érdeklődtek a dolog iránt. Össze-visszahuzogatták a darabot, s a munka hevében egynémely jó ötlet került elő, úgy, hogy a gyöngye művecske valamiféle formában juthatott a közönség elé.

Soha a színházban még úgy nem fűtültek, mint azon az estén. Elsőrendű botrány volt. Ilyen bukásra senki nem emlékezett. A közönség is játszott, élceket kiáltott a színpadra a szereplőknek és tanácsokat adott nekik, hogyan bonyolítsák a darabot.

Közben két habitué, aki különböző véleményen volt, hevesen összekapott. Az egyik tragikus véget akart, a másik kiegyenlítő befejezést kívánt. A közönség azt kiáltotta:

— Vessenek sorsot!

Az emberek tomboltak és azt kiáltották:

— Szerző!

Mindenki szemtől-szembe akarta látni ezt az alakot. A szerző azonban, aki pedig elég erősen megteremtett ur volt, nem jelent meg, hanem észrevétlenül eltűnt egy »vészkijáraton«. A direktornak azonban sok pénzt hozott a darab, mert a nagybácsi, akiért ilyen halálos kudarcot szenvedett el, általános örökösévé tette meg.

fenntartandó az 1883. évi IV. t.-cz. 3. §-ban foglalt azon rendelkezés, hogy a törvényszéki és járásbírói bírák valamint ügyészek a VIII-ik fizetési osztály 2-ik fokozatába neveztesse ki és az egyes fizetési fokozatban eltöltött négy-négy évi szolgálat után lépjenek elő a VII-ik fizetési osztály első fokozatáig újabb kinevezés nélkül a kinevezés sorrendjében.

4. A kir. albirók és alügyészek a IX. fizetési osztály 2-ik fokozatába neveztesse ki és három-három évi szolgálat után újabb kinevezés nélkül, kinevezésük sorrendjében a VIII-ik fizetési osztály 3-ik fokozatáig lépjenek elő.

5. Végre ha a javaslatnak az az intézkedése, hogy magasabb fizetési osztályba csak kinevezés útján lehet előlépni, fenntartatnék, akkor a kir. törvényszéki és járásbírói bírák valamint kir. ügyészek legalább $\frac{4}{10}$ része a VII. fizetési osztályba, a kir. albirók és alügyészek $\frac{4}{10}$ része pedig a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába soroztassanak.

Ugyancsak felirattal fordulnak a miniszterhez a jegyzők és aljegyzők is, a kik kéri, hogy a XI. rangosztály helyett a X.-be soroztassanak. A mi bizony méltányos követelés is.

Agyonlőtt rabló.

— Támadás az országúton. —

Vakmerő rablási kísérlet fordult elő hétfő és kedd közötti éjjelen Bihar és Szalárd között, az országúton. A támadók egyike azonban életével fizette meg gonosz szándékát.

Ludvigh Jenő szentjohbi gazdálkodó hétfőn Nagyváradon időzött édes anyjánál s egyúttal lovakat akart eladni a váradai lóvásáron, miért is csak késő este indulhatott haza.

A nagy sötétségben eljutottak a Szilvölgybe, Bihar és Szalárd között.

Az ut mentén levő árokba öt férfi és egy nő megrohanták a kocsit és az egyik rablónak sikerült megragadni Ludvighnak a kocsin levő fegyverét, azonban nem használhatta a puskát, mert Ludvigh rövid dulakodás után kezei közé kerítette s az egyik támadót meglötte. Azonnal elbukott a nagy termelt gazember s társai látván a vérében fetrengő embert, megijedtek.

Ezt az alkalmat felhasználta a kocsis és közébe vágott a lovaknak. A megvadult állatok nagy gyorsasággal ragadták magok után a kocsit, amely csakhamar felborult s jó részben összetört.

A négy rabló erre bátorságot vett s ismét közeledtek a megtámadottakhoz, azonban Ludvighnál elég töltény volt és a támadókat sikerült alövésekkel távol tartani. Jó hosszú idő telt el, amíg a vásáros szekerek közeledtek, mire a rablók elmenekültek.

Ludvigh Jenő nagy nehézséggel bevontatta a kocsit Szalárdra, ahol azonnal jelentést tett az esetről a csendőrségnek.

Az agyonlőtt embert beszállították Szalárdra s a csendőrség azonnal jelentést tett a nagyváradai kir. ügyészséghez, ahonnan Ember Géza vizsgálóbíró kintazott a helyszínére, a vizsgálat megajtése végett.

A rablók valószínűleg cigányok voltak; az agyonlőtt embernél semmi irást nem találtak, amiből kilétét megállapítani lehetne. Pedig éppen ennek a személyazonossága könnyebben rávezetne az elmenekült rablók nyomára.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

Farsang.

Alól ki nem irott báli tudósító fájó szívvel, és mint a báli saison végén divat, sorvadásban lévő zsebbel tudatom lapunk m. t. olvasóközönségével, hogy a mindnyájunk által kedvelt farsang az éjjel végelgyengülésben kimult az árnyékvilágból.

Tegnap még szabad volt a vásár, zokogott a hegedű a füstösképű gyerekek kezében, felhangzott egy-egy »soh'se halunk meg« kiáltás s ma már bűnbánás napja van, elnémult a zene, gyászöntöbe bujt a nagybögő, s csak a kedves emlékekben élnek a rövidnek tűnt, kellemesen eltöltött farsangi időszak eseményei.

Szép, hangulatteljes, bár rövid volt a táncz hódolói előtt az idei farsang, telve fiatalok ábrándokkal, poézissal, no meg tarkítva néhány eljegyzéssel, esküvővel, s azért sajgó kebellet búcsuztak el tőle.

Igaz, hogy annál nagyobb örömmel dobták az utolsó göröngyöt sirhalmára a papák, igen, a farsanggal járó kiadási terhek viselésében megöszült papák s megkönnyebbülten lélegzettek fel az elválás pillanatában. »Na, csak végre nem kell virasztani egyhamar a bál végeig a kártya mellett« s emigy: »jól tette az az átkozott Karneval, hogy kimult, ugy is a másvilágra való volt már, mert még összeroskadtam volna a terhek alatt; így mégis egy pár váltó árán megusztuk a farsangot!«

Szó a mi szó, e lap szerény báli tudósítója sem bánja, hogy Karneval uralkodása bizonyos időre megszűnt, mert — a mellett, hogy a fel. szerk. ur (kinek élete legyen hosszú, álma nyugodt, erszénye a munkásai számára mindig nyitva) által báli költségekre kegyesen kiutalt összeg is elfogyott — egyhamar nem fogja érző szívével gyötörni a kétségbeesés, a miért hiányos volt a névsor, avagy a keresztneveket felcserélte, vagy nem y—t bigyesztett valamely vezetéknev végére, mikor pedig az illető (már pedig ennek tudását a publikum szerint egy újságíróról csak föl lehet tétélezni!) nemes!

Pedig igazán mondván, szerettem hivatásomat, és hűséges társammal mondjuk Jankóval igyekeztem megfelelni feladatomnak t. i., hogy a T—l nevében végig járjam a referáda kedvéért a bálakat. Csak azt a névsort ne találták volna fel!

*

Az elmúlt farsangon volt multság bőven, megkezdtek a bálak sorozatát az örökké vigkedélyű jogászok, volt az idei saisonban a helyőrség tisztjeinek egy hangversennyel egybekötött táncestetéye, meg egy mesébe illő bálja, volt Otthon bál, Fehér-Kereszt álarcos bál; fölvonultak az idén ismét a calicosok festői tömege; volt kath. legényegyleti, 48-as, postásbál, pettyes carton bál, Altiszti bál, stb. stb. Mégis egyet nagyon nélkülözött Nagyvárad elite társadalma, s ez az egyetlen, — sajnos — a Kath. Kör bálja volt.

*

De most már egy időre mindennek vége, a jövő farsang bezárultak a báltermek ajai, kialudtak a csillárok, mi pedig a gyász jeléül lezárjuk multság rovatunkat, mely oly népszerű volt az olvasóközönség előtt (bocsánat m. t. papák, nem gunyolódásból mondom) én is leteszem czeruzámat, mely a névsor (brrrr . . .) összeállításánál segítségemre volt, szálljunk magunkba, emlékezzünk meg, hogy porból lettünk és porrá leszünk, viseljük a gyászt megnyugodva, hiszen az elválás Karneváltól nem tart örökre.

A viszontlátásra kedves báli közönség a jövő farsangon!

Báli referens.

UJDONSAGOK.

Kongregációk.

Budapesten letelepedni óhajt egy jótékony társulat, a Mária-kongregáció. S ebből az alkalomból jónak látja egyik fővárosi napilap vezércikkben kirohanni az új intézmény, a rettenetes veszedelem, a kongregációk ellen.

Van ebben a kirucszanásban valami komikus és valami bosszantó.

A komikum netovábbja, hogy borzong a cikkíró olyan új intézménytől, a melylyel évek óta nap-nap után találkozik, sőt talán jótékonyágát is érezte közvetve, vagy közvetlenül. Van Magyarországon kongregáció nem egy és még senkinek sem jutott eszébe ellenük támadni. Hogy egyébre ne hivatkozzunk: a Szent Vincze-rendi apácák, kiknek szeretetét áldva emlegetik a szegénység és a kór sujtottjai, szintén csak kongregáció tagjai. Ugyan hol állana a jótékonyág Magyarországon, vagy közelebből: Nagyváradon Szent Vincze leányai nélkül?

Támadni egy intézményt vaktában, a tudatlanságnak épp oly fokára vall, mint az elfoglaltság sötétségére is.

Bosszantó ezzel szemben a bevándorló idegen földesurak dicsérete. Tudjuk, kikről van szó; csak az illető cikk nem akarta megnevezni őket. Az idegen földes urak mellé azonban elfeledte a cikkíró odairni az idegen korcsmaurat, az idegen uzorásurat és még egy sereg idegen urat, a kiknek ősei bejötték évszázadok előtt s utódaik ma is csak annyit tudnak a magyarságból, mint őseik: a magyar vagy rutén nép kiszákmányolását.

Ezeket állítják szembe a kongregációkkal, melyek tagjai közt akadhat egy-két évig idegen, de aztán *magyarrá* lesz valamennyi.

Mert őket nem a kamatos kamat és a szegény nép jóhiszeműsége, hanem a szeretet hozza ide; a szeretet, mely a tanulatlansága miatt kiszípolyozható szegény embert a hit és a tudás fegyverével akarja erősíteni a lelkiismeretlen kalózok ellen.

Ez ellen pedig kinek lehet kifogása?

TAJEKOZTATO.

Február 25. Keresk. és iparkamara teljes ülése d. u. 2 órákor.

Febr. 28. Tenyészbika vásár B.-Ujfajuban

Március 1. A nagyváradai takarékpénztár közgyűlése d. e. 10 órákor.

Márc. 1. Kath. Szabad Liceum előadás.

Márc. 4. Tenyészbika vásár Tenkén.

Márc. 7. Tenyészbika vásár Nagyszalontán

Március 11. Kiskereskedők társulatának közgyűlése d. u. 3 órákor.

Márc. 14. Kath. Szabad Liceum előadás (estély.)

Márc. 29. Kath. Szabad Liceum előadás.

Apr. 18. Kath. Szabad Liceum zárúnépélye

* **Hamvazó szerda.** A táncztermek, a vigság helyeinek csillárai kialudtak... a mulatság lezajlott, a vigság eltűnt... Elérkezett a munka, a megbánás, a magábaszállás ideje, a Megváltó kinszenvedésének emlékeztetése szentelt időszak. A magába szállt keresztény hívő a feltűnő disztől megfosztott templom boltívei alatt térdre borulva fohászkodik a Magasságbélihez. Az Úr szolgálja hamut hint a hívők fejére, figyelmeztetvén, hogy porból letűnünk s porrá leszünk; hogy hir, dicsőség, fény, gazdagság mind mulandó, csak lelkünk örök s annak boldogságára kell munkálkodnunk. Hamvazó szerda alkalmából ma délelőtt a r. kath. templomokban a szent misék után az u. n. hamvazás lesz s a hívők homlokára a szentelt hamuval keresztet jelez a lelkész.

Farsang három utolsó napján a Szent László templomban állandóan nagy számmal

voltak jelen a hívek. Tegnap este 7 órákor pedig zsúfolásig megtelt a templom.

A szokásos nagyböjti beszédeket a következők fogják tartani: *Olasziban* minden szerdán *Serly Alajos*, *Ujvároson* minden pénteken *dr. Vucskics Gyula* plébános, *Várad-Verencesén* minden csütörtökön *P. Lukács* kapuczinus r. provinciális. A szent beszédek mindig délután 3 órákor kezdődnek.

* **Vigyáznak a köztisztaságra.** A rendőrkapitány a következő figyelmeztetést tette közzé: Városunk közegészségi és tűzbiztonsági érdekei szempontjából a multban is olyannyira üdvös hatásuaknak bizonyult tavaszi köztisztasági szemlék ezuttal is megejtendők lévén, összes érdekeltek tájékoztatása végett következő intézkedések hoztattak: Az egész város területén és pedig kerületenként megejtendő eme szemlék márczius hó első napjaiban kezdetnek meg olyként, hogy legkésőbb április hó közepéig kerületenként befejezhető legyenek. A szemlék résztvesznek: Az illető ker. rbiztos, a ker. tiszti orvos, a v. mérnöki hivatal kiküldött szakértője, egy városi tűzoltó és végül a kerületi kéményseprő mester. A szemlék megtartási ideje eme csoport-bizottságokban, esetről-esetre közös megállapodás tárgyát képezi; a gyülekezési hely azonban mindenesetre a rendőrségi épület legyen. Szemle tárgyát képezi minden lakás épület és pedig egy a köztisztasági, mint a tűzbiztonsági érdekek szem előtt tartásával; különös gond fordítandó azonban a szállóhelyek, gyárak, vendéglők, korcsmák, kávéházak s általában mindama épületekre, melyek rendeltetésük szerint a magánházakénál élénkebb forgalomnak szolgálnak. Minden egyes helyen a talált hiányokhoz képest az illető szakközeg kifogásait a ker. rendőrbiztos feljegyzi, hogy eként a kifogásolt állapotok orvoslására rendőrhatalom intézkedésnek alapot szolgáltatson. S mert a város közegészségügyi érdekeire mindennél nagyobb súly helyezendő, e helyütt is kiemlendőnek tartom, hogy a ker. tiszti orvosok személyes részvétele minden szemlénél nélkülözhetetlenül fontos. Miről dr. Baróthy Akos ker. t. főorvos, Kőszeghy József v. főmérnök, dr. Berkovits Miklós, dr. Mayer László és dr. Nemes Aron ker. tiszti orvosok, Mezey Mihály tűzoltó főparancsnok, Szabó Gábor, Kápolnay Gyula és Kemény Ignác, ker. rendőrbiztosok, Nozák Rudolf, Leitner Lajos és özv. Morvay Vilibáldó kéményseprő mesterek s véül kebelbeli sajtóiroda útján a közönség tudomás és mihezértés céljából értesítetnek, — azzal, hogy szemlék megejtéséről szóló jelentéseket ker. rbiztosoktól legkésőbb f. évi április hó végeig elvárom. Nagyvárad, 1903. február hó 12-én. *Gerő Armin* r. főkapitány.

* **A város zárszámadása.** A város zárszámadását most állítja össze Nagyvárad város főszámvevője, mivel az utalványkönyveket már február 15-én lezárták. Még nem tudni teljesen az eredményt, de annyi már is látszik, hogy deficitel nem végződött az 1902. év, hanem elég tekintélyes összeg mutatkozik mint maradvány.

* **Egy hadügyminiszter nászutja.** Brodrick angol hadügyminiszter nemrégén másodszer nősült és egy hadihajón nászutra ment Maltába és Gibraltárba. Mindenütt nagy tüneményességgel fogadták az új párt, sőt Maltában üdvövéseket is tettek a boldog pár tiszteletére. A hadügyminiszternek azonban egy kis keserűsége támadt ebből az édes nászútból. Ugyanis tegnap az alsóházban felállott egy ir képviselő és gunyosan azt kérdezte Brodrick hadügyminiszter-től, hogy hát ki viseli a nászutazás költségeit és ki fizette meg annak a lőpornak az árát, melyet az üdvövésekhez használtak fel. Az ellenzék nagy hahótába tört ki erre az interpellációra, Brodrick pedig bosszusan elpirulva ült helyén és nem választott a kellemetlen kérdésre.

* **Mit jövedelmezett a vám?** Nagyvárad város egyik főjövdelem forrása a vámok bevétele. A városi főszámvevő hivatal most összeállította az 1901. és 1902. évi vámbevételek kimutatá-

sát. E szerint az 1901. évben 290942 korona, az 1902. évben pedig 293237 korona bevétele volt a vámoknál Nagyvárad városának. Tebát 2295 koronával gyarapodott egy év alatt a vámjövdelem, dacára a hat hétig tartott zárlatnak, ami részben az új rendnek köszönhető.

* **Tömeges szerencsétlenség.** Tegnapelőtt éjjel 11 órákor egy négy tagból álló társaság ment kocsin Főthról Budapestre. A főváros közelében a lovak megbokrosodtak és a kocsit felborították. A bennülők közül Kazics János pénzbeszedő oly szerencsétlenül vágódott egy határkőhöz, hogy szörnyet halt. A többiek, névszerint: Horgas Miklósné, továbbá Lipter Sándor mészáros és felesége, mindannyian főthi lakosok, súlyosabb sérüléseket szenvedtek. Az oly szomorú véget ért Kazics budapesti lakos, aki Főthon járt pénzt beszédni; özvegye és három gyermeke siratják.

* **A resiczai dinamitmerénylet.** A Dellevaux Béla főszolgabíró ellen elkövetett dinamitmerénylet tettese kézre került. A csendőrök tegnap letartóztatták Jurjina Alajos román-resiczai illetőségű 21 éves munkanélküli embert, a kiből a tettest sejtették. Jurjina azonban megszökött, de egy órai hajszátán újra elfogták és a községházára vitték, a hol ma reggel bevallotta, hogy csakugyan ő követte el a merényletet és pedig bosszúból azért, mert a főszolgabíró megbüntette, mivel dinamitot találtak lakásán és dinamittal lövöldözött. Az ilyen kihágási ügyeket rendszeren a szolgabírók tárgyalják, de mert akkor nem voltak otthon, a főszolgabíró itélt Jurjina fölött. A főszolgabírónak már akkor feltűnt a tettes daczossága és a merénylet elkövetése után mindjárt sejtette, hogy ez az ember volt a merénylő. Tulajdonképen ez vezetett a tettes nyomára. A nyomozást a főszolgabíró és 25 berendelt csendőr vezette. A nyomozás folyamán 70 gyanús embert hallgattak ki.

* **A legénybíró halála.** Halálos kimenneteli mulatság volt vasárnap éjjel Apáti községben, hol a legénybíró, Farkas Vincze egy cigány bosszujának esett áldozatul. A mulatságra ugyanis a Márton Miska odavaló cigány primás bandáját fogadták meg. A faluban az a szokás, hogy a farsang utolsó napján a muzsikáló cigányoknak a legénybíró fizeti a vacsorát. Ez idén Farkas Vincze volt a legénybíró, aki a szünóra alatt ki is hozatta a cigányoknak a vacsorát, a mit azonban a banda tagjai keveslettek. Szóvá is tettek a legények előt, ami miatt aztán Márton Miska a primás és a legénybíró között heves szóváltás támadt, miközben Farkas Vincze felkapta az asztalról a hegedűt s azt a primás fejéhez csapta. A hegedű darabokra tört, a primás pedig fogta a kabátját és elávozott. A mulatságot azonban folytatták tovább. Hajaal felé egy legény azzal a rémhírrel futott be a tánczolók közé, hogy Farkas Vinczét a korcsma udvarán megölték. A hirre félbeszakadt a táncz, kifutottak az udvarra és Farkas Vinczét ott találták a fél-szer előtt véres fejjel, vértócsában. Eleint találgatták, ki lehet a gyilkos s csak jó későn, amikor a csendőrök is megérkeztek, juttott eszükbe, hogy nem Márton Miska állott-e bosszút a hegedűért? A csendőrök keresék is rögtön Mártont, de biz azt nem találták, sőt a felesége csodálkozott lejjobban, hogy a férje nincs a banda között. Ezalatt tovább folyt a kutatás a gyilkos után. Reggel aztán kétségtelenül megállapították, hogy a gyilkos Márton Miska volt, mert az ölmosbotját megtalálták a gyilkosság színhelyén. Megkerült ezután a gyilkos is, akit a falu végén egy szalmakazalban elrejtőzve találtak. Márton tagadta a gyilkosságot, mikor azonban az elvesztett ölmosbotot felmutatták előtte, beismerete, hogy ő volt a gyilkos. Kileste ugyanis a legényt s bosszúból, a miért a hegedűt összetörte, hátairól orozva leütötte. Nem akarta — a mint mondja — agyonütni, csak a kölcsönt akarta neki visszaadni. A gyilkos cigányt letartóztatták.

Igazságszolgáltatás.

Ítélet a Kossuth-utcai gyilkosságban.

— Esküdtzéki tárgyalás. —

A múlt év augusztusának egyik szenzációja volt az a Kossuth-utcai gyilkosság, melyben tegnap ítélezett a nagyváradai esküdtbíró.

Augusztus 11-én történt, hogy *Becse* Sándor a 32 éves erőteljes napszámos, átdorbézolt éjszaka után reggeli 7 és 8 óra között betért a Kossuth-utcai *Grósz* korcsmába. Alig egy negyed óráig ihatott magában, mikor *Filák* András favágó, régi cimborája is betért egy italra. Alig pár szó váltása után összeszólalkozott a két ember, s szó szót követve egy elmergésedett a szóváltás, hogy *Filák* Becsét arcra ütötte. A különben is verekedő természetű, ittas *Becse* erre rávetette magát *Filák*ra, s csak a jelelveők közbelépése mentette meg, hogy össze ne verje.

Míg *Grün* Simon lefogta a dühöngő *Becsét*, a többiek kivezették *Filákot* az utcára, de alig érhetek ki a küszöbön, *Becse* előrántva kését, kiszabadítja magát *Grün* Simon karjából, s felorditva:

— Itt eszi meg a kutya a véred!... *Filák!*... kirohant s a háttal álló *Filákot* késével leszúrta.

A kés a hát közepén a 6 és 7-ik borda között egy hat centiméter hosszú, 3 cm. széles és 8 cm. mély sebet ütött, átmetszve a mellkas izomzatát a mellüregbe hatolt. Utjában több ütőeret metszett keresztül, melyekből a kiömlő vér a mellkasba összegyűlve megfojtotta az erőteljes embert.

A gyilkosság színhelyén letartóztatott *Becse* egy hónapig volt vizsgálati fogságban.

Tegnap ült össze a nagyváradai esküdtbíró, hogy ítéletet hozzon ügyében.

A kir. ügyész erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetével vádolja *Becse* Sándort.

A tárgyalást reggel 9 órakor nyitotta meg *Nagy* Ferencz elnök. A bíróság tagjai: *Csulyok* dr. és *Kepes* Miklós szavazó bírák. Ügyész: *Baróthy* Pál alügyész. Védő: *Grósz* Béla.

Esküdtéki a következőket sorsolták ki:

Esküdték: *Petrovay* Sándor, *Török* Gyula, *Huszka* Kálmán, *Gál* János, *Habókai* János, *Szűcs* Sándor, *Jelinek* Géza, *Viesai* István, *Nagy* Gyula, *Véber* Sándor, *Komlóssy* József, *Gygyovszky* János.

Pótesküdték: *Rákosi* Viktor és *Moskovits* Miksa.

Az esküdték megeskütése után a vádlottat vezették elő.

A tisztességesen öltözött, egészséges arcu, szalmas ember részletesen előadta az esetet, természetesen mentő színezettel.

Azt állítja, hogy felindulásában nem tudta mit tesz, mikor társába dőlte kését.

Dr. *Grósz* Menyhért és dr. *Gerő* Sándor törvényszéki orvosok véleménye szerint habár *Filák* élete megmenthető lett volna orvosi segítséggel, de a seb külseje oly természetű volt, hogy orvos is a tüdő megsérülésére gondolhatott, tehát ezért nem alkalmaztak orvosi műtétet, s így a halál bekövetkezése elkerülhetlen volt.

A bizonyítás befejezésével az esküdtékhez intézendő kérdéseket állapították meg.

Ezután *Baróthy* Pál alügyész terjesztette elő vádbeszédét, s erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésben indítványozza büntetésnek kimondani. *Grósz* Béla ügyvédjelölt védő pedig temperamenszerűsége miatt beszédében cáfolja az ölési szándék fennforgását, s halált okozó súlyos testisértesért kéri *Becse* Sándort büntettetni.

A tanácskozási visszavonult esküdték rövid tanácskozás után erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésben mondták büntetésnek *Becse* Sándort.

E marasztaló verdikt alapján a büntetőtanács négy évi börtönrre és az összes kár és perköltség megtérítésére, 5 évi hivatalvesztésre ítélte a vádlottat. Védője pedig a 92 ik szakasz mellőzése miatt semmisségi panaszt jelentett be.

A márczius havi esküdték.

Tegnap sorsolták ki a törvényszéken a márczius havi esküdtéket, még pedig a következő nevek kerültek ki a sorsoló kerékből.

Rendes esküdték.

Báthory Ferencz, Nagyvárad.
N. Juszth Károly, Nagyvárad.
Dr. Nyiry Odón, Nagyvárad.
Dr. Hoványi Géza, Nagyvárad.
Csorvássy István, Nagyszalonta.
Kálmán Sándor, Nagyvárad.
Illés Sámuel, Nagyvárad.
Nadányi Jenő, Nagyvárad.
Király Lajos, Nagyvárad.
Lovass Károly, Écmihályfalva.
Beczky Lajos, Nagyvárad.
Forster Sándor, B.-Diószeg.
Berger Arnold, Illye.
Schwartz Bertalan, Nagyvárad.
Dövényi Pál, Székelyhid.
Nagy Imre, M. Telegd.
Dús László, Nagyvárad.
Tóth Zsigmond, Nagyvárad.
Tajthy István, Ersemjén.
Fabry István, Nagyvárad.
Csobánczy Lajos, Nagyvárad.
Szemes Imre, Nagyvárad.
Bozás Kálmán, Sarkad.
Bogyi Sándor, B. Püspöki.
Szacsavay Akos, Nagyvárad.
Balassa István, B. Diószeg.
Nagy Sándor, M.-Keresztes.
Nánássy Imre, M.-Telki.
Takács Ferencz, Komádi.
Blantz Manó B. Ujfalu.

Helyettes esküdték.

Weimann Béla, Nagyvárad.
Havassy Zsigmond, Nagyvárad.
Lukács Antal, Nagyvárad.
Rosenthal Adolf, Nagyvárad.
Hillinger Lipót, Nagyvárad.
Helyfi László, Nagyvárad.
Batári Imre, Nagyvárad.
Kovács László, Nagyvárad.
Gazdag György, Nagyvárad.
Mátthé Imre, Nagyvárad.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: *Monna Vanna* (az első szereposztás.)

Csütörtök: Doktor ur (premier.)

Péntek: Doktor ur.

Sombat: Gerolsteini nagyhercegnő.

Vasárnap délután: Házasodjunk. Este: Gerolsteini nagyhercegnő.

Házasodjunk.

(Guthy Soma bohózata.)

No bizony restelkedve kell megvallanunk arról az ötletességéről, hogy hiányzik belőle az élet, a szellem, a mi oly bőven bugyog frivol francia testvéreibe.

Mi közönség sajnáljuk a legjobban ezt a becstelen kis bohózatot, de hiába, — bizony csak erőszakolt, döcögős jelenet sorozat ez, a melynek a groteszk karikatúrái bár mulatóságok, de oly kevésbé szellemesek és annyira torz alakok, hogy szinte bosszankodunk az ügyetlenségeiken. De ha nem keressük e darabban a bohózatot; ötletes mesével, komikus, de

egészségesen rajzolt alakokkal, — s meglepésünk egy pár mulatságos karikatúrával, — akkor mulathatunk *Guthy* alakjain.

Es hogy mulathatunk, az csupán a szereplők érdeke.

Első sorban *Orley* Flóra hozott egy kis finomabb színt a színpadra.

Izléses öltözéke; raffinált, szép táncza tetszetősen vált ki az untilig elég groteskségből.

A karikatúrák közül pedig *Dézi*, *Bérczi* és *Benkő* Jolán remekeltek.

Dézi e fajta alakjaival már többször bizonyosságot adott kacagató komikumáról. Az ő Perykáját bátran oda állíthatjuk a Saut-beli *Francolinja* mellé.

Bérczi szintén kitűnő alakot csinált a való Dusákból.

Benkő J. pedig méltó volt a trióba. *Novák* Irén, *Krasznai*, *Bognár*, *Heltai*, *Szatmáry* mind-mind igyekeztek pótolni, a mit a szerző kifejtett, de bizony szellem nélkül nincs bohózat.

—os.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 159.

Bérlet 141. sz.

Ma szerdán, 1903. február 25-én:

Monna Vanna.

Dráma.

S Z E M É L Y E K :

Guido Colonna, a pizai helyőrség parancsnoka — *Szarvasi* Sándor
Marco Colonna, az atyja — *Peterdy* Sándor
Giovanna (*Monna Vanna*) a felesége — *E. Kovács* Mariska
Prinzivalle, zsoldos kapitány
Florenz szolgálatában — *Tóth* Elek
Trivulzio, a florenzi köztársaság biztosa — *Deésy* Alfréd
Vedio, *Prinzivalle* titkárja — *Szatmáry* Árpád

HELYARAK: Nagypáholy 7 ft. földszinti és első emeleti páholy 6 ft. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 ft 50 kr. Körzék 1 ft 20 kr., Támlaszék, 1 ft. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzések 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérhálzával szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap csütörtökön, február 26-án:

Doktor ur.

Vigjáték.

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Írta: *Sienkiewicz* Henrik.

205

— Béküljtek hát ki! — kiáltottak a *Silicek* és *Kusel*.

— Legyen hát! — szólt *Charlamp* és a kezét nyújtotta.

Wolodyjovskij szívesen fogadta el a felé nyújtott baráti jobbot. A két lovag oly hatalmas csókot váltott ezután, hogy a partok visszhangzottak belé. *Charlamp* pedig így szólt:

— Hogy én téged nem ösmertelek! Ezzel az óriással így elbánni! Pedig ő is jól forgatja a kardot.

— Sohase hittem volna, hogy ilyen kitűnő vívó. Ugyan hol képzelte így ki magát?

A cukoradó.

Hága, febr. 24. A kormány a brüsszeli egyezmény értelmében törvényjavaslatot nyújtott be a cukoradó tárgyában. A törvényjavaslat a cukoradónak 100 kilogrammonként 3 forinttal való leszállítását rendelik. A javaslatban azonkívül olyan rendelkezés van, amely szerint a kormánynak mindaddig jogában van adópótlékokat szedni, amíg külföldi cukrot hoznak be jelentékeny mennyiségben, mert a németalföldi ipar érdekei nem kívánják meg az adópótlékokot. (M. T. I.)

Gyilkos gázok.

Charleroy, február 24. Tegnap délután Marcinelle mellett egy szénbányában a kiömlő gáz megölt két munkást. A többi munkást sértetlenül hozták fel. (M. T. I.)

Halálos ítélet Bécsben.

Bécs, február 24. (Saj. tud. táv.) *Schenkl* iparos segédet, aki Juhliv Mária 81 éves trafikos nőt meggyilkolta, a törvényszék kötél általi halálra ítélte.

Barcelonai sztrájk.

Barcelona, febr. 24. A műasztalosok csatlakoztak a sztrájkolókhöz. Minthogy erdészakosságok is elfordultak, a rendőrség négy embert letartóztatott. (M. T. I.)

Humberték a rendőrbíróság előtt.

Páris, febr. 24. Ügyvédkörökben hirtelen jár, hogy az államügyészség Humbertékat a rendőrbíróság elé akarja állíttatni, mert attól tart, hogy az esküdtek csak nagyon kis büntetésre ítélik vagy éppen felmenthetik őket. Az államügyészség ez okból csakis csalás vádját fogja emelni Humberték ellen, ellenben a hamisításnak és hamisított iratok használatának vádját elejti. Humberték védői azonban el vannak tőkévelve arra, hogy mindent elkövetnek, hogy Humberték fölött az esküdtek ítéljenek. (M. T. I.)

Angol kékkönyv.

London, február 24. Tegnap kékkönyvet adtak ki a délkelet-európai kérdés tárgyában. A kékkönyvben 359 irat van az 1900 december 31-étől 1903 január 9-ig terjedő időből. Az iratok között van az angol külügyminiszternek a konstantinápolyi angol nagykövethöz január 9-én intézett levele, amelyben a miniszter a reformok szükségességét hangsúlyozta és azt mondja, hogy a kormány kész támogatni minden praktikus javaslatot, amelyet a bécsi és pétervári kabinetek a bajok orvoslása céljából a portának ajánlanak. (M. T. I.)

A hármasszövetség és a porta.

Konstantinápoly, február 24. Az összes nagykövetségek a kormányaiktól kapott utasításaik értelmében az osztrák-magyar-országi reformok sürgős elfogadását ajánlották a portának. (M. T. I.)

Venezuela.

Washington, február 24. (Reuter.) Franciaország, Belgium és Spanyolország képviselői tegnap megítogatták Bowen-t, hogy vele a következőket rendező jegyzőkönyvekről tanácskozzanak. A jegyzőkönyvek terveit már elküldték posta útján az illetékes kormányoknak, de vannak még egyes rendelkezések, amelyekre

nézve a képviselők Bowennel tárgyalni óhajtanak. Azt hiszik, hogy a jegyzőkönyvek a hét második felében jutnak el rendeltetésük helyére, addig pedig végleges lépéseket tesznek a jegyzőkönyvek közös aláírására nem fognak tenni.

Caracas, február 24. A felkelők megint vereséget szenvedtek Rio-Chico közelében. (M. T. I.)

KÖZGAZDASÁG.

Irtuk a cserebogarakat. Tavaszutónak csapongó hírdőkkel, szegény cserebogarak, beh rossz idő jár reátok! Felfedezték odafenn a miniszteriumban, hogy sok kárt okoztok a zsege növények hajtásainak és most tüzzel-vassal irtóháborút rendelnek ellenetek. Ime, a kik P-tőfinek jóvendőmondói voltatok, ma oda-sültedtetek, hogy mindenki kigyót-békkát kiált reátok. A földmíveléstudgyi miniszter leiratában felszólítja az összes törvényhatóságokat, hogy márczius és április hónapokban, a nagy rajzás idején irtassák ki a cserebogarakat. A ki bizonyos számú cserebogarat irt ki, jutalomban részesül.

Értéktőzsdé.

Budapest, febr. 24.	
Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Allamvasut	—
Rimamurányi	509.50
Magyar jelzálog	472.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, febr. 24.	
Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	—
Káposzta, repce, aug.	6.96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. febr. 24-én.

Magyar aranyjárdék 4	12.35
Magyar koronajárdék	98.05
Magyar vasúti kölcsön aranyban $\frac{4}{10}$	—
Magyar vasúti kölcsön ezüstben $\frac{2}{10}$	—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	99.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	200.75
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	159.
Osztrák járadék papirban	100.60
Osztrák járadék papirban	100.60
Osztrák járadék aranyban	121.—
Osztrák korona járadék	101.20
Osztrák államsorsjegyek	154.50
Osztrák magyar bank részvény	15.80
Magyar hitelbankrészvény	740.—
Osztrák hitelintézet részvény	692.75
Párisi vista	95.42
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.08
Németbirodalmi márka	117.05
Londoni vista	239.95
20 márkás arany	28.41

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

3209—1903 sz.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. fokú iparhatóság ezennel közhírré teszi, hogy a *Löblé László* által felállítani szándékolt szeszfinomító gyár telepengedélyezése tárgyában f. év márczius hó 5-ik napjának délelőtti 11 órájára a kolozsvári-utcza 5. számú házhoz helyszini tárgyalást tűzött ki, amely

körülményről az érdekeltek oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy esetleges kifogásaikat a helyszini tárgyalás alkalmával adják elő, mert a későbbben teendő felszólamlások figyelembe vételére nem fognak.

Nagyvárad, 1903. február hó 17-én.

Gerő,

r. főkapitány.

169

Három magtár

azonnal kiadó a

Biharmegyei kereskedelmi, ipar- és terményhitelbank

Nagy Teleky-utczai házában. 306

Hirdetmény.

A Nagyvárad takarékpénztár, Biharmegyei kereskedelmi-, ipar- és terményhitelbank, Biharmegyei takarékpénztár és Gazdasági és Iparbank Rt. bejegyzett nagyváradai cégek ezennel közhírré teszik, hogy f. é. február hó 15. napjától kezdődőleg a betéti kamatlábat a következőleg állapították meg:

Az intézetek fizetnek:

1. Egy zárlattól a másik zárlatig beverő tőkék után 4 % -ot. 2. A zárlatközi időben legalább 4 hóig heverő tőkék után 3 $\frac{1}{2}$ % -ot. 3. A zárlatközi időben nem teljes 4 hóig heverő tőkék után 3 % -ot. 4. Olyan tőkék után, melyek az intézetnél legalább 4 hóig hevernek de betéti idejük a zárlat által megszakított olyképpen, hogy a zárlat időpontjáig még 4 hó le nem telt:

a zárlat előtti időre 3 % -ot
a zárlat utáni időre 3 $\frac{1}{2}$ % -ot

A zárlat minden év június hó 30-án és december hó 31-én eszközöltetik és a kamatok a fenti kamatláb szerint tőkésítettek.

A 10 % os jövedelmi adót a betevő megterhelése nélkül az intézetek fizetik.

Az intézeteknél elhelyezett régi betétekre nézve a most megállapított kamatláb f. é. április hó 1-5-ik napjától kezdődőleg lép érvénybe.

Nagyvárad 1903 február hó 14-én.

Nagyvárad takarékpénztár r. t.
Biharm. keresk., ipar- és terményhitelbank r. t.
Biharmegyei takarékpénztár r. t.
Gazdasági és Iparbank r. t. 138.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

2776—1903. sz.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. fokú iparhatóság közhírré teszi, hogy a *Gazdasági és Iparbank r. társ.* zöldfa-utczai zálogkölcsönüzletében a lejárt és meg nem hosszabbított, illetve ki nem váltott zálogtárgyak f. év márczius hó 4-ik napján reggel 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen el fognak adatni.

Ezen árverésről az érdekelt elzálogosítók oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tetszámait a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1903. február hó 12-én.

Gerő,

r. főkapitány.

168.

Az általános figyelem ismét a haldokló kózákra terelődött. Az őrmester ezalatt arcczal fölfelé fordította a testét és sirva leste az élet valamicske jelét az arczán. Bohun nem lehetett fölismerni, úgy elöntötte az arczát a vér, amely a feje sebeitől még egyre ömlött. Végső haláltusáját vívta, a lábai remegtek és öklöbe szorított kezeivel görcsösen belemarkolt a homokba. Sagloba a kezeivel intett.

— Ez megkapta a magát! Most már búcsuzik a világtól.

— Ah! szólt az egyik Sielic, a testet szemlélve. Hszén ez már hull!

— Jól össze vagdaltad!

— Nem volt ám az utolsó vitéz ökelmel mormogta Wolodyjovski és lehajította kissé a fejét.

— Én tudnék róla egyet-mást beszélni, tette hozzá Sagloba.

Az őrmester ölbe akarta venni és úgy elszállítani a szerencsétlen hetmant, de már öregeske és elgyöngült volt a legény. Bohun pedig valóságos óriás, sehogy sem sikerült hát neki. A korcsma egy pár kilométer távolságban lehetett, Bohunak pedig minden pillanatban bekövetkezhetett a halála. Mikor az őrmester ezt látta, a nemesekhez fordult.

— Uraim! kiáltott és a kezeit kérőleg kulcsolta össze. Az Isten és a szent szűzre! segítsetek! Ne hagyjátok itt úgy elpusztulni, mint egy kutyát! Én nem birom elvinni, a közelben pedig nincsenek emberek!

A nemesek összenéztek. A Bohun ellen való gyűlölet már eltűnt a sziveikből.

— Igaz, nem hagyhatjuk itt, mint egy kutyát, mormogta Sagloba. Ha párbajra mentünk vele, elötünk ő már nem paraszt, hanem katoná, akit megillet a segítség. Ki segít vinni?

— Én, szólt Wolodyjovski.

— Tegyétek az én köpenyemre, tette hozzá Charlamp.

Bohun nemsokára a köpenyegen feküdt, amelyet Sagloba, Wolodyjovski, Kusel és az őrmester a szélénél fogva emeltek és a menet lassu lépésekben indult meg Charlamp és a Sielicek kíséretében a korcsma felé.

— Szívós természetű van, szólt Sagloba, még mozog. Istenem, ha valaki azt mondta volna, hogy én ápolni és czipelni fogom őt, tréfának vallottam volna. Nekem nagyon érzékeny a szívem! Be fogom kötöni a sebeit! Remélem, hogy e világon már többé nem találkozunk és a másvilágon barátságosan fog rám visszaemlékezni.

— Azt hiszed, hogy nem épül fel? kérdezte Charlamp.

— Nem adnék egy fabatkát sem az életéért. Ez így volt már megírva, ennek így kellett történnie. És ha Wolodyjovskival szemben győzedelmeskedett volna, tőlem bizonyára nem menekül. De jobban szeretem, hogy így esett a dolog, mert már úgy is kikiallottak irgalmatlan vérszopónak. Mit tehetek azonban róla, ha valaki az utamba kerül? Dunisewskinak is ötszáz forint fájdalomdíjat kellett fizetnie, pedig tudhatjátok, hogy a mi vidékünkön a földék nem nagy hasznót hajtanak.

— Az igaz, benneteket ott teljesen kifosztottak — szólt Charlamp.

— Uff! Ez a kozák nagyon nehéz! — nyögött Sagloba, — már alig szuszogok! Ugy van, kifosztottak, kifosztottak bennünket. De ne uélem, hogy az országgyűlés meg fog szavazni valami kártérítést, különben a halálba üldöz a nyomorúság. Milyen nehéz ez az ember, milyen nehéz! Nézzétek, urak, már ismét megindult a sebeitől a vér! Charlamp! szaladj hamar a korcsmába és gyurass a zsidóval egy kis kenyérbe pókháló! Ennek ugyan már nem sokat fog ez használni, de keresztényi kötelességünk a sebeit bekötözni, hogy csendesebben halhasson meg. Gyorsan, Charlamp!

Charlamp előre sietett és mikor a kozákok a szobába vitték, Sagloba nagy szakértelemmel és ügyességgel fogott a bekötözéshez. Elállította a vérfolyást, befödte a kenyérdarabokkal a sebeket, azután az őrmesterhez fordult.

— Te rád pedig, öreg, itt semmi szükség sincs már. Lovagolj azonnal Sabarovoba, jelentkezzél a hercegnél, add át a levelet és mondj el mindent, amit láttál, de úgy, ahogyan történt.

(Folyt. köv.)

NYILTTER.

Szabott árak!

China-ezüstgyári raktár

Nagyvárad, Bémer-tér.

Ajánlja a most érkezett, 1903. évi mintákban dusan felszerelt raktárát, u. m. ótiszerek, asztalterítékek gyertya- és karos gyertyatartók, tálcák, asztal- és gyümölcsállványok, dísz tárgyak művészies kivitelben. Nászajándékok, verseny és jubileumra alkalmi tárgyak stb. Vendéglő-, szálloda- és kávéházberendezések a legszohdabb kivitelben.

Angol és francia china-ezüst GYÜRÜK egyedüli elárúsítója Bihar-, Hajdumegye és Erdély részére nagyban és kicsinyben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

TAVIRATOK.

A magyar-csékei választáshoz.

(Éjjeli telefon jelentés.)

Magyar-Cséke, febr. 24. (Saj. tud. táv.)
Éjjel fél 12 órakor a szavazatok aránya:

Papp János 946

Adorján Emil 610

A záróra 1 órára várható. Papp János megválasztása bizonyos.

Lapzártáig az eredményről nem kaptunk tudósítást.

A tisztviselők fizetésrendezése a pénzügybizottságban.

Budapest, febr. 24. (Saj. tud. táv.)
Falk Miksa elnöklete alatt ma tárgyalta a pénzügyi bizottság a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat előadója Hegedüs Lóránd.

Napirend előtt Szederkényi szóvá teszi az indokolásnak azon pontját, mely a javaslatban foglalt emelésen túlterjeszkedő megterhelési követelésekre nézve kijelenti, hogy azokért a kormány felelősséget nem vállal és ezt bizalmi kérdés felvetésének tekinti.

Felvilágosítást kér arra nézve, hogy mi történik azokkal a vasuti tisztviselőkkel akik a javaslatból kimaradtak?

Mi lesz a márcziusi terminussal, mely a 3 millió sorsát köti?

Lukács László pénzügyminiszter erre kijelenti, hogy a kormánynak kötelessége megállapítani a határt, a meddig a felelősséget elvállalhatja. A vasutasok fizetése fedezve van, s ennek rendezése a javaslaton kívül történik.

A 3 milliót illetőleg pedig kijelenti, hogy az egyedül a számviteli törvény folyománya.

Rakovszky István javasolja, hogy a 3 millió miatt is a javaslattal pár nap alatt végezzenek.

Szell kijelenti, hogy a javaslat el-ejtette a fokozatos fizetésemelést, hanem egyszerre az egész vonalon életbe léptette.

Hegedüs előadó elfogadásra ajánlja a javaslatokat.

Vörös László szólott ezután, s kijelenti, hogy a tisztviselők egyesülete kimondotta, hogy a javaslat egészében megfelel az igényeknek.

Az egyesület 3 pontban foglalja össze kérését a pótlásra vonatkozólag.

1. 1600 korona minimum,
2. öt évi egyenletes előtétetés,
3. az ígért 3 millió kiadása.

Kossuth helyteleníti, hogy a kormány a javaslattal mért nem terjesztette be a szolgálati pragmatikát.

Helyteleníti a szakemberek, a technikusok háttérbe szorítását.

Igazságtalan, hogy 400 korona fizetésű tanítók legyenek, mikor 1200 korona fizetésű szolgák is vannak.

A javaslatot elfogadja, de a részleteknél még hozzá szól. Szederkényi is elfogadja a javaslatot, ellenben Rakovszky nem, hanem határozati javaslatot nyújt be a kormányzati szolgálat egyszerűsítésére és a normál státus megállapítására vonatkozólag. Holnap folytatják.

Támadások az aradi uj gör. kel. püspök ellen.

Budapest, febr. 24. (Saj. tud. táv.)
Egyik könyvomatoss holnapi száma hosszú cikkben foglalkozik Papp Ignác püspök megválasztásával. Többek között azt állítja, hogy Papp Ignácot csakis barátai kiterjedt rokonsága ültette a püspöki székre.

Elutasított semmisségi panasz.

Budapest, febr. 24. (Saját tud. táv.)
Lázár Viktort, a kit tudvalevőleg a kolozsvári törvényszék királýsértő czikkért 4 havi államfogházra ítelt, a Curia semmisségi panaszával elutasította.

Az egyenes adó reformja.

Budapest, febr. 24. (Saj. tud. táv.)
A pénzügyminiszteriumban most tárgyalják az egyenes adó reformját. A tervezet szerint a földadót redukálják.

Egy anya rémtette.

Bodrog-Keresztur, február 24. (Saj. tud. táv.)
Szepesti Sámuelné mig férje Sátoralja-Ujhelyen járt, két gyermekét és önmagát megölte.

A porta reformjai.

Konstantinápoly, febr. 24. (S. t. t.)
Tevfik pasa, a török külügyminiszter értesítette Calice bárót, az osztr. magy. nagykövetet, hogy a szultán elfogadta a hatalmak memorandumát.

Nagyvárad város jogügyi és gazdasági ügyosztályától.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsától vett megbízás folytán a város új székházának közgyűlési termébe szükséges butor berendezésnek és asztalos munkáknak vállalat útján leendő biztosítására f. évi március 31. napján d. e. 10 órákor a városház nagytermében zárt ajánlati versenytárgyalást tartok.

Ajánlatot csakis írásban, zárt ajánlat útján lehet tenni s ajánlattevő köteles a 15150 koronára előirányzott munkák rajzait, a közgyűlési terem berendezési tervét, a versenytárgyalás feltételeit és a költségvetést megtekinteni és azokat aláírni, köteles továbbá kijelenteni, hogy ome terveket, rajzokat, költségvetést és feltételeket ismeri és határozmányainak magát feltétlenül alá is veti.

A vonatkozó tervek, költségvetés stb. a hivatalos órák alatt a városi mérnöki hivatal helyiségeiben megtekinthetők, az ajánlati minták ugyanitt szerezhetők meg.

Ajánlattevők kötelesek az előirányzott összeg 10 százalékaival megfelelő 1515 korona értékű készpénzt vagy óvadékképes értékpapírt ajánlatukhoz mellékelni.

Árlejtőt tett ajánlata azonnal, Nagyvárad városát azonban csak az árlejtés eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1903. év február hó 19.

Komlóssy József,

jogügyi és gazdasági tanácsnok.

168

Egy kert

Szilágyi Dezső-utca közelében magán használatra bérbe kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal.

166

Kiadó lakás.

A Kossuth-utcai Mezey-házban a II-ik emeleten egy **6 szobás utcai lakás** f. évi május 1-től kiadó.

Bővebbet a házmesternél.

130.

Szabó és Hajnal

fűszer-, csemege- és vadkereskedése
NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA.
Városi és vidéki telefon 251. sz.

117

Mélyen tisztelt vevőinknek szíves tudomására hozzuk, hogy eddigi üzletünket modern berendezéssel és új helyiség hozzávételével kibővítettük, valamint fűszer-, csemege-raktárunkat is jóval megnagyobbítottuk, úgy, hogy a legnagyobb igényeknek is megfelelhettünk, még azon nagyvárosias szokást is behoztuk, hogy igen tisztelt vevőink kényelmére a megrendelendő árukat naponta kétszer, délelőtt és délután, saját e célra készített fogatunkkal hazaküldjük. Kérjük úgy a helybeli, mint a vidéki vevőinket, b. látogatásaikkal és megrendeléseikkel megtisztelni. — Magunkat ajánlva, maradtunk

tisztelettel

SZABÓ és HAJNAL.

901/1903. eln. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának 1903. évi február hó 12-én tartott ülésében 26/1471—1903. kgy. számú határozata értelmében a kinevezés folytán megüresedett adópenztári ellenőri s az ennek betöltésével esetleg megüresedő adóhivatali számtisztai állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom ennél fogva mindazokat, akik a márczius havi rendes közgyűlésen választás útján betöltendő s a szervezeti szabályrendelet 216. §-a értelmében 1600 korona fizetés és 600 korona lakbér illetményvel javadalmazott adópenztári ellenőri állást, esetleg az üresedésbe jövő 1400 korona fizetés és 400 korona lakbérilletményvel javadalmazott I., továbbá az 1200 korona fizetés és 400 korona lakbérilletmény-

nyel javadalmazott II. oszt., végül az 1000 korona fizetés és 400 korona lakbérilletményvel javadalmazott III-od oszt. számtisztai állások valamelyikét elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket dr. Beóthy László főispán urhoz, mint a kijelölt választmány elnökéhez márczius hó 7-ik napjának d. u. 5 órájáig annyival is inkább nyújtják be, mivel a későbbben beadott pályázati kérvények figyelembe vételét nem fogják.

Megjegyeztetik, miszerint a megválasztandó adópenztári ellenőr a szervezeti szabályrendelet 167. §. 9. pontja értelmében egy évi fizetése kétszeresének megfelelő óvadékot köteles készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a városi pénztárba letenni.

Nagyvárad, 1903. évi február hó 20-án.

Rimler Károly,
polgármester.

164

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség és a főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy e hétfő folyamán megérkeztek a **tavaszi és nyári** idényre szóló **legújabb divatu angol, francia és honi szövetek.**

Különösen felhivom a főtisztelendő papság figyelmét **tavaszi felöltőknek** angol sima szövetjeimre, melyek külön erre a célra vannak. Ugyisint állandóan nagy raktárt tartok **reverenda címáda szövetekből, kolárékből és kvadrátos templomi sapkákból.**

Hivatkozással 12 év óta fenálló üzletem jó hírnevére, mely idő alatt b. megrendelőimtől a legnagyobb elismerést és bizalmat érdemeltem s jövőben is minden törekvésem oda fog irányulni, hogy b. megrendelőimtől a **jó munka és pontos kiszolgálás** által teljes megelégedésüket és bizalmukat kiérdemeljem.

Kívánatra vidékre mintákat küldök vagy levelező-lapon való tudósítás után személyesen ki megyek.

Szíves megrendeléseket kérve s magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradtam

kitűnő tisztelettel

BUMBERA IMRE

férfiszabó,

Nagyvárad, új Bazár-épület, színház oldali rész.

STROHMAYER PÁL

vászon, menyasszonyi kelengyék, kész fehérneműek és szőnyegraktára,
Nagyvárad, Szent László-tér 1., kishidfő.
Bejárat a Gazdasági bank alatt, nem a sarkon.

TELEFON 166.

Nagyságos asszonyom!

Van szerencsém értesíteni, miszerint az utaztatás törvényes beszüntetése következtében »női divat-szövet és selyem-különlegességek áruházaim« összes cikkeiből **Nagyváradon, Strohmayr Pál vászon- és fehérnemű cégnél** (Szent László-tér 1. sz.) **bizományi raktárt létesíték**, hol már a legközelebbi **tavaszi és nyári ujdonságok** beszerezhetők, esetleg megrendelhetők.

Vidéki megrendeléseket, valamint minták szétküldését is Strohmayr Pál ur eszközli, miért is kérem becses szükségletei iránt hozzá fordulni szíveskedjék.

Kiváló tisztelettel

SZÉNÁSY GYULA
BUDAPEST, Kristóf-tér.

350